

Fråga om bevisbördan för att en arbetstagare vid en restaurang arbetat motsvarande det överenskomna arbetstidsmåttet. Arbetsdomstolen har uttalat att arbetsgivare, som enligt lag är skyldig att föra personalliggare, som utgångspunkt har bevisbördan för att arbetstagaren inte arbetat motsvarande det avtalade arbetstidsmåttet, i vart fall om tvisten uppkommer inom den tid som arbetsgivaren är skyldig att bevara uppgifterna.

Postadress
Box 2018
103 11 Stockholm
Besöksadress
Stora Nygatan 2 A och B

Telefon
08-617 66 00

kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se

Expeditionstid
måndag–fredag
09.00–12.00
13.00–15.00

KÄRANDE

Melik Isik, 940901-5519, c/o Helin Mukadder Isik, Andersbergstringen 245,
302 22 Halmstad

Ombud och rättshjälpsbiträde: advokaten Ekrem Güngör, Advokatfirman
Devlet, Box 3687, 103 59 Stockholm

SVARANDE

Sakwan Hessin, med uppgiven firma Papas Restaurang, 740316-1974,
Reliefplatsen 4 C, 302 71 Halmstad

Ombud: jur.kand. Maria Hellberg, Stance Juristbyrå, Tegnérgatan 15,
111 40 Stockholm

SAKEN

lönefordran

ÖVERKLAGAD DOM

Halmstads tingsrätts dom den 17 januari 2020 i mål nr T 2409-19

Tingsrättens dom, se bilaga.

Inledning

Sakwan Hessin driver Papas Restaurang i Halmstad. Melik Isik var fr.o.m.
den 13 december 2018 anställd av Sakwan Hessin för att arbeta på restau-
rangen.

Melik Isik yrkade vid tingsrätten att Sakwan Hessin skulle förpliktas att till
honom betala 52 000 kr, varav 8 000 kr avsåg lön för december 2018,
22 000 kr lön för februari 2019 och 22 000 kr lön för mars 2019.

Sakwan Hessin bestred talan.

Tingsrätten ogillade Melik Isiks yrkanden.

Yrkanden m.m.

Melik Isik har yrkat att Arbetsdomstolen ska bifalla hans talan vid
tingsrätten.

Postadress
Box 2018
103 11 Stockholm

Besöksadress
Stora Nygatan 2 A och B

Telefon
08-617 66 00

kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se

Expeditionstid
måndag–fredag
09.00–12.00
13.00–15.00

Sakwan Hessin har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Arbetsdomstolen.

Målet har avgjorts utan huvudförhandling. Parterna har till stöd för sin talan åberopat samma grunder och bevisning som vid tingsrätten samt utvecklat sin talan på i huvudsak samma sätt som där.

Domskäl

Bakgrund

Arbetsdomstolen kan inledningsvis konstatera att det i många avseenden är oklart vad som närmare förevarit mellan parterna, vilket delvis kan bero på språksvårigheter men också på att parterna synes ha oklara uppfattningar om sådant som hur ett anställningsavtal ingås, hur hanteringen av preliminärskatteavdrag går till och vad stöd för nystartsjobb innebär. Med detta sagt framgår följande av utredningen.

Melik Isik hade under någon period hösten 2018 en arbetspraktik hos Papas Restaurang och han verkar då ha fått viss ersättning från Försäkringskassan i form av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. I november 2018 ansökte Sakwan Hessin hos Arbetsförmedlingen om stöd för nystartsjobb avseende Melik Isik. I ansökan uppgavs lönen vid heltidsarbete vara 22 000 kr och att tjänstgöringsgraden var 100 procent.

Arbetsförmedlingen beslutade om stöd för nystartsjobb för tiden 13 december 2018–12 juni 2019. Stödet innebar att Arbetsförmedlingen – under vissa närmare förutsättningar – varje månad skulle tillföra Sakwan Hessin 15 710 kr genom att kreditera hans skattekonto, dvs. att beloppet skulle tillgodoräknas honom på skattekontot.

Parterna har inte närmare berört vad de kommit överens om i fråga om t.ex. lön och tjänstgöringsgrad, men de synes utgå från att Melik Isik fr.o.m. den 13 december 2018 var anställd för att arbeta heltid (100 procent) med en månadslön om 22 000 kr.

I januari 2019 betalade Sakwan Hessin 22 000 kr till Melik Isiks bankkonto. Något preliminärskatteavdrag gjordes inte.

Twisten

Parterna är för det första oense om Melik Isik har fått lön för december 2018. Sakwan Hessin menar att han har betalat lönen kontant, vilket Melik Isik bestritt. Parterna är vidare oense om Melik Isik har rätt till lön för februari och mars 2019.

Lönen för december 2018

Melik Isik har anfört att han arbetat på Papas restaurang fr.o.m. den 13 december 2018, att Sakwan Hessin inte betalat något belopp till honom för december, men att denne gjort ett preliminärskatteavdrag för den månaden. Enligt Melik Isiks mening har han därför rätt till 8 000 kr för arbete i december.

Sakwan Hessin har invänt att han i mellandagarna betalade decemberlönen kontant med en summa om 16 000 kr till Melik Isik.

Sakwan Hessin har i förhör berättat att han betalat 16 000 kr till Melik Isik, vilket denne i förhör förnekat. Vittnet Christian Heilig Perez har berättat att han besökte restaurangen under mellandagarna 2018 och att han då såg att Sakwan Hessin gjorde någon form av kontant betalning av lön till en anställd. Han har dock inte sett vilket belopp som lämnats över eller kunnat säga att den arbetstagare som mottog betalningen var Melik Isik. I en vittnesattest har Sakwan Hessins bror uppgett att Sakwan Hessin i mellandagarna överlämnat kontanter till Melik Isik. Av attesten framgår inte vilket belopp som överlämnades. I ett inspelat samtal, som Arbetsdomstolen återkommer till, talas om att en betalning på 8 000 kr inte gjorts.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

Sakwan Hessin har bevisbördan för att han betalat lön till Melik Isik för december 2018, se t.ex. AD 2018 nr 79.

Sakwan Hessins bror har inte hörts i målet utan endast lämnat en vittnesattest. Attesten, som är ytterst kortfattad och skriven av en nära släkting till Sakwan Hessin, saknar i stort sett bevisvärde. Vittnet Christian Heilig Perez har sett att en okänd summa lämnats till en anställd, men vet inte om denne var Melik Isik. Ljudinspelningen av samtalet talar möjligen för att betalning inte har skett, men ger i vart fall inte stöd för motsatsen.

Mot bakgrund härav anser Arbetsdomstolen inte att det är visat att Sakwan Hessin betalat någon lön till Melik Isik för december 2018. Melik Isik har därför rätt till de yrkade 8 000 kronorna. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet härmed.

Lönen för tiden januari–mars 2019

Parternas inställning

Parterna är ense om att Sakwan Hessin i januari 2019 betalade 22 000 kr till Melik Isiks konto, att något preliminärskatteavdrag inte gjordes, samt att någon lön inte betalats under februari och mars.

Melik Isik har anfört följande. Han arbetade under tiden januari–mars långt mer än den överenskomna tiden. Han har dock bara yrkat ersättning om

22 000 kr per månad, dvs. den överenskomna månadslönen. Han arbetade på restaurangen även under mars månad.

Sakwan Hessin har anfört följande. Melik Isik arbetade långt mindre än heltid. Han kom och gick som han ville. Under perioden december–februari arbetade han endast elva arbetsdagar, varför han får anses väl kompenserad för det arbete han utfört genom de 22 000 kr som betalades i januari. Sakwan Hessin sade upp Melik Isik vid ett samtal den 2 mars 2019 eftersom denne fungerade dåligt i anställningen. Därefter arbetade inte Melik Isik något ytterligare.

Därutöver menar Sakwan Hessin, som Arbetsdomstolen förstår honom, att Melik Isik fick för mycket betalt i januari genom att något preliminärskatteavdrag inte gjordes, och att detta måste beaktas.

Rättsliga utgångspunkter

Som utgångspunkt gäller att en arbetstagare har rätt till lön motsvarande det arbetstidsmått som arbetsgivaren och arbetstagaren har avtalat. En grundläggande förutsättning för att en arbetstagare ska ha rätt till lön är dock, åtminstone på den privata sidan, att han eller hon arbetat eller i vart fall stått till arbetsgivarens förfogande för att utföra arbete, se t.ex. AD 2020 nr 4.

Frågan om hur bevisbördan ska placeras och vilket beviskrav som ska gälla för frågan om arbetstagaren arbetat motsvarande det avtalade arbetstidsmåt- tet kan inte besvaras generellt.

Beträffade en viss situation har frågan reglerats i lag. I 5 § lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige, anges att vid tvist mellan en arbetsgivare och en utlänning om lön eller annan ersättning för utfört arbete ska, om inte någon av dem visar annat, utlänningen anses ha utfört tre månaders heltids- arbete. I övrigt får frågan bedömas mot bakgrund av förhållandena i det enskilda fallet och med beaktande av bl.a. vilken part som har bäst möjlig- heter att föra bevisning i frågan (jfr t.ex. NJA 2006 s. 120).

När det gäller en situation som den i målet kan, enligt Arbetsdomstolens mening, ledning sökas i reglerna om personalliggare.

I 39 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) och 9 kap. skatteförfarandeför- ordningen (2011:1261) finns bestämmelser om personalliggare för vissa branscher, bl.a. restaurangverksamhet, dvs. näringsverksamhet som avser bl.a. restaurang och pizzabutik. Personalliggaren ska enligt dessa författ- ningar innehålla uppgifter om näringsidkarens namn och organisationsnum- mer (eller motsvarande) samt namn och personnummer (eller motsvarande) på personer som är verksamma i näringsverksamheten. Vidare ska personal- liggaren innehålla uppgifter om tidpunkten då respektive persons arbetspass påbörjas och avslutas. Dessa uppgifter ska anges för varje verksamhetsdag och ska dokumenteras i omedelbar anslutning till att arbetspasset påbörjas och avslutas. Uppgifterna ska bevaras under två år efter utgången av det

kalenderår då det för näringsverksamheten gällande beskattningsåret har gått ut.

Reglerna om personalliggare syftar till att minska förekomsten av svartarbete och att skapa sundare konkurrensförhållanden. Reglerna har antagits för att motverka skattefusk och skatteundandragande samt att bidra till ordning och reda på arbetsmarknaden. Se prop. 2017/18:82 s. 12.

Med beaktande härav bör, enligt Arbetsdomstolens mening, en arbetsgivare som är skyldig att föra sådan personalliggare, som utgångspunkt anses ha bevisbördan för att arbetstagaren inte arbetat motsvarande det avtalade arbetstidsmättet. Detta bör gälla i vart fall om tvisten uppkommer inom den tid som arbetsgivaren är skyldig att bevara uppgifterna. Det kan tilläggas att uppgifter i en författningenligt förd personalliggare som regel har ett högt bevisvärde, eftersom förandet av den sker just för att säkra bevisning om vilket arbete som förekommit i verksamheten.

Arbetsdomstolens bedömning

Sakwan Hessin är näringsidkare och bedriver restaurangverksamhet. Han är alltså enligt skatteförarandelagen och skatteförarandeförordningen skyldig att föra personalliggare och tvisten uppkom inom den tid som Sakwan Hessin var skyldig att bevara uppgifterna i personalliggaren. Han bör därmed ha bevisbördan för sitt påstående om att Melik Isik inte arbetade heltid under den aktuella perioden.

Både Sakwan Hessin och Melik Isik har i förhören i allmänna ordalag beskrivit hur Melik Isik arbetade. Melik Isik har sagt att han arbetade sex dagar i veckan i stället för de överenskomna fem. Sakwan Hessin har berättat att Melik Isik kom och gick som han ville, att han ibland kom vid kl. 13 eller 14, och ibland gick redan kl. 16 eller 17, samt att han vissa dagar bara arbetade sju timmar. Sakwan Hessin har vidare berättat att han sade upp Melik Isik vid ett samtal 2 mars 2019 och att denne inte arbetade därefter. Melik Isik har mot detta uppgett att han arbetade även under mars och fram till dess att hans fru sade åt honom att sluta, eftersom han inte fick någon lön och inte kunde betala hyran. Enligt Melik Isik fick han först i efterhand, vid ett besök på Arbetsförmedlingen, reda på att Sakwan Hessin menade sig ha sagt upp eller avskedat honom i mars 2019 och att han inte hade förstått detta innan dess.

Ingen av parternas berättelser förtjänar, enligt Arbetsdomstolens mening, försteg framför den andras.

Arbetsdomstolen har tagit del av en ljudfil som åberopats av Melik Isik, och som enligt honom avser ett samtal mellan honom och Sakwan Hessin. Ljudkvaliteten är sådan att den tolk som översatt inspelningen inte fullt ut har kunnat återge vad som sagts. Det är även oklart när i tiden ljudfilen är inspelad. Av ljudfilen framgår att den person som påstås vara Sakwan Hessin säger något om att han sagt åt arbetstagaren att komma kl. 9 men att denne kommit kl. 12 eller 13, att arbetstagaren inte var på arbetet på kvällarna när det

var mycket folk, att arbetstagaren kom och stannade sju timmar samt att 15 000–16 000 kr är för mycket begärt för den arbetsinsatsen. Det framstår även som om arbetsgivaren vid samtalet försöker få till stånd en uppgörelse om att betala lägre lön än 16 000 kr per månad.

Det inspelade samtalet kan, enligt Arbetsdomstolens mening, förstås på flera sätt och medger inga säkra slutsatser om i vilken utsträckning Melik Isik arbetade under tiden januari–mars 2019.

Sammantaget är det, enligt Arbetsdomstolens mening, inte genom utredningen visat att Melik Isik arbetade mindre än heltid under tiden januari–mars 2019. Det kan tilläggas att även om Melik Isik – som Sakwan Hessin gör gällande – sades upp den 2 mars 2019, hade han rätt till en månads uppsägningstid (11 § anställningsskyddslagen) och rätt till lön under uppsägningstiden (12 § anställningsskyddslagen).

Det har inte framkommit att Skatteverket beslutat att Sakwan Hessin ska betala det belopp som skulle ha dragits av för preliminärskatt vid lönebetalningen i januari 2019. Sakwan Hessin har därför inte rätt att kräva beloppet för det uteblivna preliminärskatteavdraget av Melik Isik, se 59 kap. 2 och 5 §§ skatteförarandelagen.

Melik Isik har alltså rätt till 44 000 kr avseende lön för februari och mars 2019. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet härmed.

Rättegångskostnader m.m.

Sakwan Hessin har förlorat målet och ska därför ersätta Melik Isik för dennes rättegångskostnader vid tingsrätten samt ersätta rättshjälpskostnaderna i Arbetsdomstolen.

Ekrem Güngör har yrkat ersättning enligt rättshjälpslagen med 33 345 kr för 19 timmars arbete.

Sakwan Hessin har begärt att yrkandet om ersättning enligt rättshjälpslagen i Arbetsdomstolen ska avvisas såsom för sent framställt. Enligt Sakwan Hessin är det begärda beloppet även för högt. Han har vitsordat ersättning för 12 timmars arbete som skäligt.

Ekrem Güngör har framställt yrkandet om ersättning enligt rättshjälpslagen innan handläggningen avslutades i Arbetsdomstolen. Yrkandet har alltså inte framställts för sent. Den begärda ersättningen är skälig och ska fastställas.

Domslut

1. Med ändring av tingsrättens domslut förpliktar Arbetsdomstolen Sakwan Hessin att

- a) till Melik Isik betala 52 000 kr och

b) ersätta Melik Isik för rättegångskostnader vid tingsrätten med 680 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 januari 2020 till dess betalning sker.

2. Arbetsdomstolen fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt Ekrem Güngör till 33 345 kr, varav 26 676 kr avser arbete och 6 669 kr mervärdesskatt.

3. Sakwan Hessin ska ersätta rättshjälpskostnaderna i Arbetsdomstolen enligt den fördelning som Rättshjälpsmyndigheten bestämmer.

Ledamöter: Jonas Malmberg, Anna Middelman, Kerstin G Andersson, Åsa Kjellberg Kahn, Göran Söderlöf, Urban Pettersson och Paul Lidehäll.
Enhälligt.

Rättssekreterare: Disa Buskhe

HALMSTADS TINGSRÄTT
Domare 8

DOM
2020-01-17
Meddelad i
Halmstad

Mål nr
T 2409-19

PARTER

Kärande

Melik Isik, 19940901-5519
Medborgare i Turkiet
c/o Helin Mukadder Isik
Andersbergsringen 245 Lgh 1301
302 22 Halmstad

Svarande

Sakwan Hessin med uppgiven firma Papa's Restaurang, 19740316-1974
Medborgare i Danmark
Reliefplatsen 4 C Lgh 1101
302 71 Halmstad

DOMSLUT

Käromålet ogillas.

Dok.Id 396343

Postadress
Box 193
301 05 Halmstad

Besöksadress
Södra Vägen 5

Telefon
035-15 25 00
E-post: halmstads.tingsratt@dom.se
www.halmstadstingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Arbetsförmedlingen beslutade den 13 december 2018 att Papa´s Restaurang i Halmstad skulle få stöd för nystartsjobb för att anställa Melik Isik under tiden den 13 december 2018 – den 12 juni 2019 med en lön om 22 000 kr per månad (heltid).

Arbetsförmedlingen hade dessförinnan fattat ett beslut om att Melik Isik skulle få arbetspraktik på Papa´s restaurang under tiden den 22 oktober 2018 – den 22 november 2018 som syftade att vara praktik inför anställning. Sakwan Hessin är ägare till Papa´s Restaurang i Halmstad.

Det är ostridigt att Melik Isik inte hade tillgång till något bankkonto för löneutbetalningar förrän i januari 2019. Den 28 januari 2019 satte Sakwan Hessin in 22 000 kr på Melik Isiks bankkonto. Melik Isik har gjort gällande att han varken fått någon lön för december 2018 eller för februari till mars 2019. Sakwan Hessin har gjort gällande att Melik Isik på restaurangen har fått sin lön i kontanter för december och att han inte varit berättigad till ytterligare lön under februari eftersom han uteblivit från ett stort antal arbetstillfällen under hela perioden samt inte heller någon lön för mars då anställningen avslutats den 28 februari 2019.

Melik Isik ansökte om betalningsföreläggande med krav på ej utbetald lön. Sakwan Hessin bestred betalningsansvar och målet överlämnades till tingsrätten för fortsatt handläggning. Tingsrätten kallade parterna till en muntlig förberedelse den 25 september 2019 i mål T 1617-19 men eftersom Sakwan Hessin inte inställde sig till förhandlingen – trots att han delgetts kallelse till denna – meddelade tingsrätten tredskodom. Sakwan Hessin ansökte om återvinning av tredskodomen, varvid tingsrätten kallade till en ny muntlig förberedelse i T 2409-19, vilken övergick till huvudförhandling i förenklad form.

YRKANDEN M.M.

Melik Isik har yrkat att tingsrätten ska förplikta Sakwan Hessin att till honom betala ett kapitalbelopp om 52 000 kr, varav 8 000 kr avser utebliven lön för december månad 2018, 22 000 kr utebliven lön för februari månad 2019 och 22 000 kr utebliven lön för mars månad 2019. Vidare har Melik Isik yrkat ersättning för rättegångskostnader med 680 kr.

Sakwan Hessin har bestritt yrkandena.

GRUNDER OCH UTVECKLANDE AV TALAN

Melik Isik.

Han har inte fått betalt för det arbete han utfört på Papa´s Restaurang. Trots att han arbetat under perioden den 13 december 2018 t.o.m. den 31 mars 2019, har han endast fått månadslönen om 22 000 kr utbetald för januari 2019. Han har inte fått någon lön kontant. Han arbetade sex dagar i veckan; en dag extra utöver vad som bestämts i avtalet. Enligt överenskommelsen skulle Sakwan Hassan räkna ihop det extra arbetet och sätta in pengar på Melik Isiks konto men det gjorde inte Sakwan Hassan någon gång. Melik Isik arbetade i restaurangen under fem månaders tid men redan efter två månader skrev han under ett uppsägningsavtal på svenska som han inte förstod. Sakwan Hessin hävdade att han skulle få 80 procent av Melik Isiks lön av staten men det var lite krångel med detta. De gick tillsammans till Arbetsförmedlingen för att reda upp det. Sakwan Hessin ville inte vara kvar och diskutera det. Nästa dag gick Melik Isik tillsammans med sin hustru till Arbetsförmedlingen. Sedan bjöd Sakwan Hessin in honom till restaurangen och förslog att han kunde betala 8 000 kr "svart" till Melik Isik. Sakwan Hessin sade att om Melik Isik inte gick med på det skulle han skaffa fram vittnen på att Melik Isik jobbat där i tre månader "svart". Melik Isik skulle arbeta i restaurangen under ett halvår enligt avtalet. Utan att Melik Isik visste om det, arbetade han där "svart" i tre månader. Melik Isik slutade att arbeta i restaurangen den 28 maj 2019. De var på Arbetsförmedlingen den 3 juni 2019. I februari 2019 sade Sakwan

Hessin upp Melik Isik då Melik Isik inte fått stöd från staten. Då Melik Isik inte kunde svenska, fortsatte han att arbeta i restaurangen. Efter två och en halv månad ville Melik Isiks hustru förhindra honom från att gå till arbetet då de inte hade några inkomster och inte kunde betala hyran. Då ville Melik Isik gå till Arbetsförmedlingen med Sakwan Hessin och diskutera. Arbetsförmedlingen tog fram underlag om att Sakwan Hessin hade sagt upp Melik Isik men Sakwan Hessin ville inte vara kvar utan hade bråttom därifrån. Melik Isik fick sedan via sin hustru klart för sig att Sakwan Hessin hade avskedat Melik Isik två och en halv månader tidigare. Efteråt gick Melik Isik till Sakwan Hessin och undrade varför denne hade betett så. ”Ta dina 8 000 kr och gå härifrån. Du kommer inte kunna bevisa något.” sade Sakwan Hessin då. Melik Isik tog inte emot pengarna. Han minns inte exakt när detta hände. Det var två dagar efter han hade lämnat arbetet. På ljudinspelningen som Melik Isik åberopar, går att höra att om Melik Isik anmäler Sakwan Hessin på något sätt, kommer Sakwan Hessin att hitta ett falskt vittne som kan stödja hans utsaga. Vittnet kommer att säga att Melik Isik har begärt ”svarta” pengar av Sakwan Hessin och att Melik Isik därför har sagts upp. Sakwan Hessin vet att ”svarta” pengar inte får lämnas över som lön från hand till hand. Sakwan Hessin hade kunnat sätta in 8 000 kr på Melik Isiks bankkonto som han hade tillgång till fr.o.m. januari 2019. Sakwan Hessin var på plats tillsammans med två anställda som jobbade hos honom. Det var en kille från Afghanistan och en kurd. De var asylsökande. Den ene befinner sig nu i Tyskland och den andre i Frankrike, varför det inte går att höra dem som vittnen.

Sakwan Hessin,

De uppgifter Melik Isik har lämnat är direkt felaktiga. Melik Isik slutade i restaurangen officiellt den 28 februari 2019. Decemberlönen har Melik Isik fått i kontanter fullt ut och fått full månadslön (16 000 kr netto i kontanter då det är en kontantrik bransch) trots att han började först den 13 december 2018 hos dem. Tre vittnen fanns på plats och kan intyga att Melik Isik mottagit sin lön. Lönen för januari månad 2019 om 22 000 kr har Melik Isik fått utbetalt till sitt konto trots att hans lön var 16 000 kr netto (22 000 kr brutto), dvs. 6 000 kr för mycket. Då Melik Isik under perioden december till februari endast arbetat elva arbetsdagar, har han fått alldeles för mycket lön utbetalt

men de har låtit det vara då de inte vill ha bekymmer med någon. Någon lön för mars månad 2019 ska absolut inte heller utbetalas. Melik Isik han inte varit anställd i mars. Melik Isik fick besked om att då han endast kommit till arbetet elva dagar under en tremånadersperiod, så har han släppts från sin anställning hos Papa's Restaurang.

UTREDNING

Förhör under sanningsförsäkran har hållits med Melik Isik och Sakwan Hessin. På Sakwan Hessins begäran har vittnesförhör hållits med Christian Heilig Perez. Sakwan Hessin har även åberopat skriftlig vittnesutsaga som hans bror Sardar Hessin lämnat.

Melik Isik har som skriftlig bevisning åberopat beslut, nystartsjobb, ansökan om stöd för nystartsjobb, beslut arbetspraktik, utbetalningsbesked och faktura. Han har dessutom åberopat uppspelning av en ljudfil.

Sakwan Hessin har som skriftlig bevisning åberopat kontoutdrag.

Melik Isik och Sakwan Hessin har vid förhören under sanningsförsäkran i huvudsak anfört detsamma som vid angivande av grunder och utvecklande av talan.

Sakwan Hessin har dessutom lagt till följande. Han driver Papa's Restaurang i Halmstad. Det finns lagar, papper och regler att gå efter. När man skriver på ett kontrakt ska man sköta de regler som chefen har bestämt gällande arbetstider m.m. Man kan som arbetstagare inte komma och gå när man vill. Det var därför de skrev ett kontrakt med Melik Isik men kontraktet fungerade inte. Det stämmer att de även hade asylsökande som arbetade där och att de inte längre är kvar i Sverige. De hade annars kunnat böras som vittnen. Mellan jul och nyår 2018 fick Melik Isik 16 000 kr i kontanter direkt i handen och i januari 2019 sattes 22 000 kr in på Melik Isiks bankkonto sedan han hade skaffat ett sådant. Den 2 mars 2019 var den sista arbetsdagen och Melik Isik fick veta att de stoppade hans kontrakt eftersom det inte gick an att Melik Isik kom och gick som han ville. Melik Isik har inte skrivit under

något uppsägningskontrakt. Melik Isik visste när han inte längre fick arbeta kvar. Det fungerade inte. Melik Isik var ingen hjälp då han kom och gick som han ville. Melik Isik har aldrig arbetat sex dagar i veckan. Han har kommit mellan kl 13.00 - 14.00 och gått kl 16.00 - 17.00. Det är få dagar som Melik Isik har arbetat sina sju timmar. Christian Heilig Perez blev vittne till att 16 000 kr överlämnades till Melik Isik mellan jul och nyår 2018. Melik Isik kom dit en sen kväll och fick pengarna. Melik Isik skulle arbeta kl 09.00 – 16.00 måndag till fredag men arbetade aldrig de tiderna.

Av den skriftliga vittnesutsagan från Sardar Hessin, Sakwan Hessins bror som sagt sig vara villig att lämna vittnesmålet trots att han är närstående till Sakwan Hessin, framgår bl.a. följande. En sen kväll mellan jul och nyår 2018 satt han och Christian Heilig Perez i Papa´s Restaurang på Brogatan i Halmstad och åt mat, då Melik Isik kom in. Sardar Hessin kunde se hur Sakwan Hessin överlämnade några kontanter till Malik Isik inne i köksområdet. Därefter gick Malik Isik igen. Det hela gick lugnt tillväga.

Christian Heilig Perez har bl.a. uppgett följande. Han och Sardan Hessin var med den dagen som Melik Isik kom in i restaurangen. Det skedde under mellandagarna 2018 men Christian Heilig Perez vet inte vilken dag det var. Christian Heilig Perez brukar äta där då och då. Det skedde senare på kvällen vid 20.00-tiden. Christian Heilig Perez mötte Sardan Hessin samt beställde mat. Sedan satt de och åt. Sakwan Hessin satte sig ned och inväntade en kille som han skulle träffa angående en betalning av dennes lön. Sakwan Hessin hade nämnt tidigare att en kille brukade komma och arbeta på hans restaurang. Det är så många andra killar som också har arbetat där. Sedan kom killen in i restaurangen samt gick med Sakwan Hessin och träffade honom. De gick bort mot köksregionen. Sakwan Hessin skulle prata med killen och skulle betala honom men Christian Heilig Perez såg inte några pengar. Det hade heller inte Christian Heilig Perez med att göra. Sakwan Hessin kom sedan ut och sade ”nu har vi betalat honom”.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Det är ostridigt att någon lön inte betalats ut till Melik Isik under februari och mars 2019.

De tvistiga frågorna i målet är *dels* om det är visat att lön har betalats ut till Melik Isik under december 2018 eller om han har en lönefordran avseende denna månad, *dels* om det är visat att Melik Isik haft rätt till lön för februari och mars 2019, varför han har en lönefordran även avseende dessa månader.

I normalfallet anses det ankomma på den som gör gällande att betalning har skett, att visa detta. Denna princip grundas främst på att den som verkställer en betalning i allmänhet har goda möjligheter att säkra bevisning härom, t.ex. genom att kräva kvitto eller annan form av betalningsbekräftelse. Däremot är det typiskt sett förenat med stora praktiska svårigheter att föra bevisning om motsatsen, dvs. att betalning inte har skett.

När det gäller första frågan om det är visat att Melik Isik har fått lön för december 2018, anser tingsrätten att Sakwan Hessin har visat att han betalat decemberlönen kontant till Melik Isik under mellandagarna 2018 främst genom sina egna uppgifter men också genom åberopade vittnesuppgifter. Att särskilt beakta är också vittnesuppgifterna om att allt gått lugnt till väga, vilket också indikerar att Melik Isik har fått sina pengar. Att lönen betalats ut kontant till honom i december är naturligt med tanke på de ostridiga uppgifterna om att Melik Isik vid denna tidpunkt inte haft tillgång till något bankkonto dit lönen kunde insättas. Melik Isik har lämnat sin version om vad som hänt men det saknas någon egentlig stödbevisning för att det skulle ha gått till på det viset. Åberopad ljudinspelning - som enligt tolken vid huvudförhandlingen är en blandning av den nordkurdiska dialekten badinani och kurmanji (kurdiska) - föranleder inte någon annan bedömning, särskilt inte när det av ljudfilen framgår att den troligtvis är inspelad en bra bit in på 2019 eftersom det på ljudfilen går att höra *"i januari skulle jag ha fått 22 000 kr och det har gått två, tre månader och vad de ska göra hädanefter"* eller något liknande. Käromålet som avser lönefordran för december 2018 kan därför inte vinna bifall.

När det gäller den andra frågan om det är visat att Melik Isik haft rätt till ytterligare löneersättning med 44 000 kr (22 000 kr för februari 2019 respektive 22 000 kr för mars 2019) visar åberopat beslut om nystartsjobb att han har haft en anställning på Papa's Restaurang även dessa månader. Något skriftligt uppsägningsbeslut som skulle visa något annat har inte förebringats i målet. Att någon kan visa upp ett anställningskontrakt med avtalad lön, innebär dock inte per automatik någon rätt till utbetalning av hela månadslönen eftersom arbetsgivaren kan ha haft rätt till löneavdrag p.g.a. arbetstagarens frånvaro. I linje med bevisbördans placering ovan, när det gäller frågan om någon löneutbetalning har skett eller inte, bör det vara den som påstår frånvaro från arbetstagarens sida som har att bevisa detta. Här ger åberopat ljudfil viss klarhet i frågan eftersom det på ljudfilen hörs att någon säger "*du skulle komma klockan nio men kom klockan tolv*" (eller något liknande) i samband med att det framförs lönekrav, vilket ger stöd åt Sakwan Hessins mycket trovärdiga uppgifter om hur Melik Isik ska ha kommit och gått som han ville till sitt arbete på restaurangen samt arbetat korta dagar. Dessutom menar Sakwan Hessin att Melik Isik inte haft rätt att få utbetalt 22 000 kr för en full månads arbete eftersom skatteavdrag först skulle göras. Denna omständigheten är ostridig i målet. Trots detta är det klarlagt att Melik Isik utöver decemberlönen även fått löneutbetalning om 22 000 kr i januari 2019. Enligt Sakwan Hessin har löneutbetalningarna i december 2019 och januari 2019 mer än väl ersatt Melik Isik för dennes begränsade arbetsinsats under hela tidsperioden. Tingsrätten kan inte se att den skriftliga bevisning som Melik Isiks åberopat, hans egna uppgifter eller ljudfilen skulle visa något annat än att Sakwan Hessin haft rätt att göra de löneavdrag som gjorts på grund av Melik Isiks frånvaro från arbetet. Käromålet kan därför inte vinna bifall vad gäller de påstådda lönefordringarna för februari och mars 2019 heller.

Käromålet ska därför ogillas.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga (TR-02)

Överklagande ges in till tingsrätten senast den 7 februari 2020 och ska vara ställt till Arbetsdomstolen.

På tingsrättens vägnar

Sonja Pettersson Wallin

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.